

ти? Ние, съвръменните хора, почти нѣмаме убѣждения. Това не е упрѣкъ, азъ прѣдавамъ факта тъй, както си е. Не че нѣмаме убѣждения, не че нѣмаме наука, имаме убѣждения, имаме и наука но азъ мѣря нѣщата съ една Божественна мѣрка. Съвръменниятъ свѣтъ има такава наука, че съ своитѣ взривни вещества е въ състояние да разруши половината отъ земята. Да разрушатъ — може, но да съградятъ — не може. Да убие човѣка — може, да обѣси човѣка — може, въ единъ часъ, съ едно перо отгорѣ, но да създаде тази душа, да вложи въ нея тия мисли, желания, дѣйствия — не може Ние, културните хора, не оцѣняваме живота на човѣка. За насъ човѣшкиятъ животъ е като живота на кокошкитѣ. Разправяше ми единъ воененъ: въ врѣме на война животътъ на единъ конь се цѣни повече, отколкото живота на единъ човѣкъ. Ако убиятъ единъ войникъ и го заровятъ нѣкѫде, никой не пита за него, но ако единъ конь пострада нѣкѫде, ще се рапортира — кой, защо, какъ го убилъ, държавата да изгуби.

Сега, азъ не говоря за хората въ свѣта, говоря за онѣзи, които минаватъ за религиозни. Не че нѣмате желание да слѣдвате Бога, не че сте некултурни, имате желание да слѣдвате Б.га, културни сте — ще бѫде несправедливо отъ моя страна да отрека това, но има нѣщо, което ви спѣва. И знаете ли кое е то? Прѣставете си, че имате една кола съ спирачка, и слизате по единъ наклонъ, но тази спирачка се развали. Мислите ли, че ако слѣзете отъ колата и я спирате съ ржката си, ще имате тази сила, като спирачката? Колата ще ви занесе. И сега, ние, съвръменните хора, слизаме отъ колата и я спирате съ ржцѣтѣ, вслѣдствие на тѣва, и ние, и колата отиваме. Спирачките сѫ развалени. Ами че вземете една жена отъ съвръменния животъ, която е избѣгала отъ башиния си домъ и се влюбила въ нѣкого, какъвъ ще е нейниятъ животъ? — Кола безъ спирачка, която се движки по наклонъ. Много такива примѣри има. Ще ви приведа примѣра за единъ български сѫдия, прѣдседателъ на окрежния сѫдъ, въ когото една мома така се бѣше влюбила, че трѣбаше нетрѣменно да се събератъ, не можѣха единъ безъ другъ. Ако не се съберѣха, безъ друго щѣха да